

STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
Fotografijos pagrindai	

Anotacija
Kursas skirtas supažindinti studentus su fotografijos istorinės raidos momentais, mąstymo apie fotografiją būdais, socialinės ir kultūrinėmis fotografijos funkcijomis. Pristatomi ir aptariami įvairūs žanrai, analizuojami autoriai bei projektai. Kursas apžvelgia skaitmeninį būvį ir tinklo sąveiką, jų įtaką fotografinei raidai bei vaizdų kultūrai. Studentai mokomi analizuoti ir kritiškai vertinti meno fotografijos projektus ir jų pateikimo būdus, kurti fotografinio leidinio koncepciją.

Dėstytojas (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis: lekt. dr. Paulius Petraitis Kitas (-i):	Vilniaus universiteto Komunikacijos fakulteto Kūrybos komunikacijos bakalauro studijų programos komitetas, Saulėtekio al. 9, LT-10222, Vilnius

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
Bakalauro (I)	Individualiųjų studijų dalykas

Įgyvendinimo forma	Vykdyto laikotarpis	Vykdyto kalba (-os)
Auditorinė	Pavasario (IV) semestras	lietuvių

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: Skaityti anglų kalba	Gretutiniai reikalavimai (jei yra): Turėti bazinių meno ir/ar fotografijos istorijos žinių

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	130	40 (16 paskaitų, 8 konsultacijų, 16 seminarų)	90

Dalyko (modulio) tikslas: studijų programos ugdomos kompetencijos		
Analitinis mąstymas, gebėjimai kritiškai vertinti meninių fotografinių projektų idėjas ir raišką, fotografijos istorinės raidos ir sociakultūrinių funkcijų suvokimas, žinios apie fotografijos medijos esmines problematikas, pagrindinius autorius ir teoretikus Lietuvoje bei užsienyje		
Dalyko (modulio) studijų siekiniai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
- Žinos pagrindinius fotografijos istorinės raidos etapus - Turės esmines žinias apie fotografijos medijos išskirtinumą ir problematiką	Probleminis dėstymas, pavyzdžių analizė, diskusijos	Atviro ir uždaro tipo užduotys / klausimai

<p>- Mokės apibrėžti pagrindines priežastis, įtakojusias fotografijos istorijos raidą ir susieti istorijos etapus su tinkamais autoriais</p> <p>- Gebės reikšti argumentuotą nuomonę raštu ir žodžiu apie pagrindinius fotografijos žanrus ir autorius</p>	<p>Aktyvaus mokymosi metodai (grupės diskusijos)</p>	<p>Fotografinio projekto analizė/pristatymas</p>
<p>- Gebės taikyti teorines ir praktines žinias savarankiškai analizuodami meninius fotografinius projektus ir parodas</p> <p>- Turės bazines žinias apie fotografijos knygų fenomeną ir specifiką</p>	<p>Tiriamieji (informacijos paieška, atranka, analizė) metodai</p>	<p>Diskusijos seminaruose, kūrybinė užduotis grupėje ir jos viešas pristatymas auditorijoje</p>

Temos	Kontaktinio darbo valandos						Savarankiškų studijų laikas ir užduotys		
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Užduotys
1. Supažindinimas su studijų planu, programos turiniu, darbo tvarka, pagrindinėmis temomis, rekomenduojama literatūra, atsiskaitymo reikalavimais.	1						1	3	Pasirengimas kūrybinės užduoties įgyvendinimui.
2. Fotografijos istorinės ištakos. Esminiai raidos momentai ir debatai XIX a. Fotografijos politiško aspekto ir pirmieji fotografai.	2		3				5	10	Mokslinės literatūros skaitymas: skyrius „Histories of photography“ (<i>Photography: A Critical Introduction</i>).
3. Fotografijos raida ir išpopuliarėjimas XX a. Fotografijos išskirtinumo ir ontologijos problematika.	2		2				4	10	Mokslinės literatūros skaitymas: Brian Winston, „The Documentary Film as Scientific Inscription“.
4. Dokumentinė fotografija ir kinas: tarp faktiškumo ir fikcijos. Objektivumo diskurso kritika. Pavyzdžių analizė.	2	1	2				5	10	Mokslinės literatūros skaitymas: Boleslas Matuszewski, „A new source of history: the creation of a depository for historical cinematography“. Debatai.
5. Meninės fotografijos kultūrinės funkcijos ir socialinis poveikis. Žanrų apžvalga.	1	1	1				3	7	Mokslinės literatūros skaitymas: skyrius „Introduction. Why Art Photography?“ (<i>Why Art Photography?</i>)
6. Skaitmeninis posūkis, tinklo kultūra ir vaizdų	2		2				4	8	Mokslinės literatūros

daugis. Atvejų analizė.									skaitymas: Paulius Petraitis, „Realybė, fotoatvaizdas ir pinigų spindesys“. Debatai.
7. Fotografijos parodos. Šiandienos meninės fotografijos intermedialumas ir prasminių jungčių strategijos. Atvejų analizė.	1	2	1				4	7	Parodų lankymas ir aptarimas.
8. Fotografijos knygos fenomenas. Autoriniai, teminiai ir apžvalginiai leidiniai, <i>zinai</i> . Pavyzdžių analizė.	1	2	1				4	7	Pasirengimas kūrybinės užduoties įgyvendinimui. Darbas grupėse.
9. Socialinės fotografijos funkcijos: „piliečių žurnalistika“.	1		1				2	7	Mokslinės literatūros skaitymas: skyrius „Changing the World“ (<i>How to see the world</i>).
10. Kasdienybės diskursas ir fotografijos meno laukas. Pavyzdžių analizė.	1		1				2	7	Mokslinės literatūros skaitymas: Taylor Dorrell, „A Critique of Everyday Life: The Fetishism of New Color Photography“.
11. Lietuvos šiuolaikinės meninės fotografijos laukas. Institucijų, kritikų ir autorių apžvalga bei pavyzdžių analizė.	1	2	1				4	7	Fotografinių projektų ir autorių analizė. Pasirengimas kūrybinės užduoties įgyvendinimui. Darbas grupėse.
12. Ateitis ir fotografija: dirbtinis intelektas, cgi, renderiai	1		1				2	7	Mokslinės literatūros skaitymas: Kate Crawford ir Trevor Paglen, „Excavating AI: The Politics of Images in Machine Learning Training Sets“. https://excavating.ai/
Iš viso	16	8	16				40	90	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Darbas namuose ir auditorijoje seminarų metu – užduočių atlikimas (savarankiškai perskaitytų tekstų aptarimas, parodų lankymas, diskusija)	25%	Semestro metu	<p>Įskaityta: aktyviai analizuoja ir interpretuoja literatūros šaltinius, projektų pavyzdžius, dalyvauja diskusijose, atsako į klausimus, teikia kritinių pastabų;</p> <p>Neįskaityta: beveik nedalyvauja diskusijose arba praleido daugiau nei 20% seminarų. <i>Pastaba: negavus seminaro įskaitos egzamino laikyti neleidžiama.</i></p>
Kūrybinė užduotis grupėje ir jos viešas pristatymas auditorijoje	25%	Semestro metu	Sukurti teminės fotografijos knygos koncepciją ir maketo gaires bei viešai pristatyti (apginti) auditorijoje. Apipavidalinimas – Power Point prezentacija.

			<p>Vertinami šie kūrybinės užduoties aspektai:</p> <p>Knygos teminės idėjos naujumas ir originalumas (20 %);</p> <p>Koncepcijos išsamumas, pagrįstumas, aiškumas (60 %): koncepcija išsami, logiškai pagrįsta, aiški. Knygai atrinkti jos tikslą padedantys įgyvendinti kūriniai ir fotomenininkai, knygos maketo logika aiški, pagrįsta tyrimu, interpretacija ir vertinimu. Už neišsamią ir nepagrįstą koncepciją balai mažinami, už visai nepagrįsta ir neaiškia – neskiriami.</p> <p>Pristatymo kokybė (20 %): aiškiai, argumentuotai ir tinkamai pristatyti ir apipavidalinti visi koncepcijos dėmenys: parodos pavadinimas, jos pagrindinė idėja, dalyviai ir kt. Kalbos formuluotės ir stilius korektiškas, logiškas, pagrįstas. Tinkamai pateikta vizuali medžiaga.</p> <p>Įvertinimas, neatliktus kūrybinės užduoties – 0 balų.</p>
Klausimynas: testas su atvirais ir uždavais klausimais	50%	Egzaminas	<p>Testo pažymys apskaičiuojamas balus dauginant iš klausimo vertės koeficiento (pvz. 10 / 15 klausimų = 0.66). Balas gaunamas sudėjus teisingus atsakymus (1 balas), nepilnus atsakymus (0,5 balo) ir neteisingus atsakymus (0 balų).</p>

Autorius	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidimo vieta ir leidykla ar internetinė nuoroda
Privaloma literatūra				
Liz Wells (sud.)	2021	<i>Photography: A Critical Introduction</i>	6th edition	Londonas ir Niujorkas: Routledge
Lucy Soutter	2018	<i>Why Art Photography?</i>	2nd edition	Niujorkas: Routledge
Nicholas Mirzoeff	2016	<i>How to see the world: an introduction to images, from self-portraits to selfies, maps to movies, and more</i>		Niujorkas: Basic Books
Brian Winston	1993	„The Documentary Film as Scientific Inscription“, (<i>Theorizing Documentary</i> , sud. Michael Renov)		Londonas: Routledge
Boleslas Matuszewski	1898	„A new source of history: the creation of a depository for historical cinematography“		http://www.screeningthepast.com/issue-1-classics-re-runs/a-new-source-of-history-the-creation-of-a-depository-for-historical-cinematography-paris-1898/
Paulius Petraitis	2014	„Realybė, fotoatvaizdas ir pinigų spindesys“		https://lmka.lt/realybe-fotoatvaizdas-ir-pinigu-spindesys/
Taylor Dorrell	2021	„A Critique of Everyday Life: The Fetishism of		https://fomu.be/trigger/article

		New Color Photography“		s/a-critique-of-everyday-life
Kate Crawford ir Trevor Paglen	2019	„Excavating AI: The Politics of Training Sets for Machine Learning“		https://excavating.ai/
Papildoma literatūra				
Alan Trachtenberg (sud.)	1980	<i>Classic Essays on Photography</i>		Niuheivenas: Leete's Island Books
Charlotte Cotton	2020	<i>The Photograph as Contemporary Art</i>	4th edition	Thames & Hudson
Agnė Narušytė	2008	<i>Nuobodulio estetika Lietuvos fotografijoje</i>		Vilnius: Vilniaus dailės akademijos leidykla
Paulius Petraitis ir Justė Jonutytė (sud.)	2013	<i>Tarsi nebūtų rytojaus</i>		Vilnius: Rupert
Andy Grundberg	2021	<i>How Photography Became Contemporary Art</i>		Londonas ir Niuheivenas: Yale University Press